

2023 01 20 Bijlage 4. Toelichting COL, veiligheidsanalyse en beheersmaatregelen

Inleiding

COA heeft de gemeente Alkmaar verzocht de locatie Robonsbosweg open te stellen voor opvang. Voor de Robonsbosweg zijn door het COA twee opties van opvang ter overweging gegeven, namelijk de opvang van asielzoekers middels een COL (Scenario 1) of een regulier AZC (Scenario 2). De voorkeur van het COA gaat uit naar de eerste optie.

Toelichting COL

Alle asielzoekers die in Nederland aankomen, gaan naar Ter Apel. Dat is de enige plaats in Nederland voor de eerste registratie. Vandaar worden zij verdeeld over Ter Apel en Budel, de zogeheten Centrale Ontvangstlocaties (COL). Dit zijn op dit moment de enige twee locaties in het land waar ze hun asielaanvraag kunnen doen. Er is in Nederland behoefte aan vier locaties. Het gebrek aan een COL is al geruime tijd de bottleneck in de doorstroom van de asielketen.

Wie zijn gevestigd op een COL?

Op een COL zijn de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM) en de Immigratie en Naturalisatiedienst (IND) gevestigd. De AVIM doet onderzoek naar de identiteit en de verblijfsrechtelijke status van vreemdelingen. De IND beoordeelt alle verzoeken van mensen die asiel aanvragen.

Hoe ziet de procedure er uit?

De aanmeldfase, die minimaal drie dagen duurt, bestaat uit de volgende stappen:

1. AVIM: Identificatie en registratie, ondertekenen asielaanvraag
2. KMar: Controle van documenten/gegevensdragers
3. IND: Invullen aanmeldformulier, screening, aanmeldgehoor
4. GezondheidsZorg Asielzoekers: medische check

Het aanmeldgehoor in de aanmeldfase is vooral gericht op feitelijke vragen over identiteit, herkomst en reisroute. Daarnaast wordt met het oog op de planning van de procedure gevraagd naar een korte opgave van de asielmotieven. Deze fase duurt in totaal gemiddeld een week.

Hoeveel asielzoekers zijn er in de COL?

Als de RBB een COL locatie wordt, komt er door de week dagelijks een bus aan (50 personen) én vertrekt er dagelijks een bus. Gelijktijdig verblijven er circa 250 asielzoekers in de RBB. Ze hebben de nodige afspraken af te werken, maar daarnaast tijd voor andere activiteiten.

Wat gebeurt er na de COL?

Na hun verblijf in de COL gaan de asielzoekers naar een procesopvanglocatie (POL). Hier komen ze enkele dagen tot rust en verblijven ze tijdens de behandeling van de algemene asielprocedure. Het verblijf in een COL en POL samen duurt in de regel maximaal enkele weken. Daarna gaan de asielzoekers naar een AZC elders in het land waar ze verblijven in afwachting van het besluit van de IND op hun asielaanvraag.

Veiligheidsanalyse

Een veiligheidsanalyse van een COL cq regulier AZC is uitgevoerd. En de beheersmaatregelen zijn benoemd om de veiligheidsrisico's te beperken.

Voor de veiligheidsanalyse hebben gemeente (Team OOV), Openbaar Ministerie en politie informatie aangeleverd. Deze informatie is afkomstig uit eigen ervaring, landelijke publicaties, uit gesprekken met gemeenten en de politieteams waar momenteel een AZC is en uit gesprekken met de gemeente waar momenteel een COL is. Vervolgens is deze analyse in de driehoek besproken.

De veiligheidsanalyse levert de volgende conclusies op.

Bij COL én AZC

- Algemene beeld

Ongeacht welke bewonersdoelgroep gehuisvest gaan worden op de locatie Robonsbosweg, het zal extra inzet/capaciteit van de veiligheidspartners vragen. Er zal bij zowel een AZC als bij een COL in enige mate sprake zijn van extra overlast. De meeste gemeenten met een groot AZC hebben daar

overigens niet veel extra overlast van. ['Meeste gemeenten met asielzoekerscentra ervaren nauwelijks overlast' | RTL Nieuws](#)

Er moeten duidelijke en afdwingbare afspraken met het COA worden vastgelegd in een bestuursovereenkomst over de beheersmaatregelen die het COA treft om veiligheidsrisico's van de ingebruikname van de locatie Robonbosweg voor opvang te reduceren.

Bij een COL

Indien er een COL op de Robonbosweg komt, worden op deze locatie ook de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM) en de Immigratie en Naturalisatiedienst (IND) gevestigd. In geval van escalatie dient snel geschakeld te worden met de lokale veiligheidspartners.

Veilige landers

De veiligheidsanalyse maakt duidelijk dat de meeste overlast wordt veroorzaakt door asielzoekers uit zogenaamde veilige landen. Dit zijn landen die Nederland als veilige landen bestempelt. In de regel komt 5 - 10% van de populatie uit zo'n land. In principe worden er geen asielzoekers uit veilige landen in het AZC gehuisvest maar wel in een COL. Of bewoners tot de asielzoekers uit veilige landen behoren, wordt pas tijdens het screeningsproces in een COL duidelijk. In de op te stellen bestuursovereenkomst met het COA moeten duidelijke afspraken staan met het COA over de overplaatsing van asielzoekers die overlast veroorzaken naar een opvang elders. Mocht er een onacceptabele situatie ontstaan op het gebied van openbare orde en veiligheid en door specifieke bewonersgroepen dan volgen procedures zoals vastgelegd in het veiligheidsplan.

Preventieve maatregelen

Door goede voorbereiding, professionele inzet van betrokken ketenpartners en heldere vastgelegde afspraken en plannen zetten we in op een succesvolle realisatie van ingebruikname van de Robonbosweg voor de opvang van asielzoekers, Alkmaarse statushouders en andere Alkmaarse doelgroepen.

In de op te stellen bestuursovereenkomst met het COA staat de verantwoordelijkheid vastgelegd dat het COA zorgt dat een AZC/COL een aantrekkelijk plek is om te zijn (activiteiten, voorzieningen eten&drinken, buitenruimte). Dat voorkomt ook dat mensen gaan rondzwerven. Via communicatie dragen we zorg voor actuele, volledige en heldere voorlichting aan de bewoners in en buiten het AZC/COL.

Er is 24/7 een goed op de situatie geprepareerde en opgeleide beveiliging op het terrein en deze zorgt ook voor een oogje in het zeil in de directe omgeving. Via de inzet van een speciaal BOA-team is er extra toezicht in de directe omgeving van de locatie. Er is cameratoezicht en er is uitbreiding mogelijk wanneer nodig of gewenst door omwonenden. De extra benodigde inzet en middelen worden vastgelegd in de bestuursovereenkomst met het COA.

Beheersmaatregelen

Aanvullende beheersmaatregelen worden genomen om de resterende veiligheidsrisico's te beperken. Het treffen van deze maatregelen is geen garantie dat er helemaal geen sprake meer zal zijn van extra overlast, maar draagt bij om de kans daarop te verkleinen. In een brief danwel bestuursovereenkomst met het COA en eventuele andere rijkspartijen leggen we deze afspraken vast.

- Veiligheidsplan

Voor de veiligheid van de bewoners, de medewerkers, omwonenden en de buurt is er actueel 'Veiligheidsplan Robonbosweg' opgesteld, naar de situatie van een nieuw AZC of een COL.

In geval van een COL wordt het veiligheidsplan vooral ook afgestemd op deze bewonersdoelgroep en de korte verblijfsduur op locatie.

In het veiligheidsplan is aandacht voor een pakket van maatregelen en afspraken met ketenpartners. Er zijn onder andere ook scenario's voorbereid voor het geval dat er zich meer mensen bij de COL aanmelden dan er kunnen worden gehuisvest.

Er zijn duidelijke werkafspraken met de veiligheidspartners vastgelegd. En de politie beschikt over een actuele werkinstructie 'Vluchtelingen Basisteam Alkmaar'.

Indien het COA bepaalde beheersmaatregelen onverhoopt niet of niet-tijdig kan nemen, wordt voor de additionele maatregelen vanuit de gemeente de rekening naar het COA gestuurd.

- Ongewenste bezoekers

Ter voorkoming van ongewenste bezoekers bij het AZC/COLis er een mix van maatregelen, waaronder toegangscontrole en waar nodig kamer controle.

Er zijn additionele afspraken over inzicht in bewoners uit veilige landen. En er komen procesafspraken over bewoners die niet langer de opvangprocedure willen volgen, zodat zij uit Alkmaar vertrekken.

- Aantal bewoners

Er worden duidelijke en afdwingbare afspraken vastgelegd in de bestuursovereenkomst met het COA over het aantal én waar mogelijk de samenstelling van het bewonersbestand in het AZC/COL.